

2024 NİSAN

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

BİLGİ: Rapor içerisinde paylaşılan TÜİK kaynaklı veriler, 'Takvim ve Mevsimsellik Etkisinden Arındırılmamış' verilerdir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ❑ Ekonomi programında ilave sıkılaştırma inşaat sektörünü etkileyecek.
- ❑ Kentsel dönüşüm ve deprem bölgesi işleri inşaat sektörü büyümesine yüksek katkı verecek.
- ❑ Hane halkının yenileme talebi artıyor.
- ❑ İnşaat sektörü güven endeksi nisan ayında bir önceki aya göre 0,9 puan arttı.
- ❑ Mevcut inşaat işleri endeksi nisan ayında bir önceki aya göre 7,9 puan sışradı.
- ❑ Yeni alınan inşaat işleri endeksi nisan ayında bir önceki aya göre 0,1 puan yükseldi.
- ❑ Mart ayında konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0,1 azaldı.
- ❑ Mart ayında 105.394 adet konut satıldı. Yılın en yüksek aylık satışı gerçekleşti.
- ❑ Mart ayında birinci el konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 4,6 yükseldi.
- ❑ Mart ayında ikinci el konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,2 azaldı.
- ❑ Mart ayında ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 49,0 geriledi.
- ❑ Mart ayında ipotekli konut satışları 12.820 adet oldu.
- ❑ Müteahhitler için finansman sınırlayıcı en önemli unsur.
- ❑ Müteahhitler için talep tarafında yavaşlama görülüyor.
- ❑ İnşaat malzemesi sanayi üretimi 2024 Şubat'ta bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 24,7 arttı.
- ❑ 2024 Şubat'ta inşaat malzemesi ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 11,1 yükseldi.
- ❑ 2024 Şubat'ta inşaat malzemesi ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 4,2 büyüdü.
- ❑ Ekonomi programı güçlendirilerek sürdürülecek.
- ❑ Ekonomi programına güven yeniden artıyor.
- ❑ TCMB sıkı para politikasını sürdürecektir.
- ❑ Mayıs ayında maliye politikasında sıkılaştırma adımları bekleniyor.
- ❑ Türk lirasında değer kaybı nisan ayında yavaşladı.
- ❑ Dünya ekonomisi 2024 yılında yüzde 2,7 büyüyecek.
- ❑ Büyük merkez bankaları faiz indirim takvimi öteleniyor.
- ❑ ABD doları güçlü kalmaya devam ediyor.
- ❑ ABD'de inşaat harcamaları 2024 şubat ayında durağanlaştı.
- ❑ ABD'de yeni konut satışları 2024 mart ayında yükseldi.
- ❑ AB inşaat harcamaları 2024 şubat ayında bir önceki yılın şubat ayına göre yüzde 0,4 azaldı.
- ❑ Dünyada inşaat malzemesi fiyatları 2024 nisan ayında farklı eğilimler gösterdi.

EXECUTIVE SUMMARY

- ❑ Added tightening measures would limit construction sector.
- ❑ Urban transformation and disaster area activities support construction sector.
- ❑ Households renewal demand has been accelerating.
- ❑ Construction sector confidence index increased 0,9 points in April of 2024.
- ❑ Existing construction activities index jumped 7,9 points in April of 2024.
- ❑ New construction orders index rose 0,1 points in April of 2024.
- ❑ Total house sales declined 0,1 percent in March.
- ❑ 105.394 houses have been sold in March. Sales have revived.
- ❑ New houses sales rose 4,6 percent in March.
- ❑ Existing home sales decreased 2,2 percent in March.
- ❑ Mortgaged sales of House slipped 49, percent in March of 2024.
- ❑ Mortgaged sales of House realised as 12.820 in March.
- ❑ Finance conditions are the main factor that curbs activities for contractors.
- ❑ Demand conditions has been slowing down for contractors.
- ❑ Construction materials production increased 24,7 percent during February of 2024.
- ❑ Construction materials export increased 11,1 percent in February of 2024.
- ❑ Construction materials import rose 4,2 percent in February of 2024.
- ❑ Economy programme is carried on by improvement.
- ❑ Confidence are rising again for economy programme.
- ❑ TR Central Bank will keep on tight monetary policy.
- ❑ Fiscal tightening measures are estimated to announce on May.
- ❑ TL depreciation has been slowing down.
- ❑ Global economy is estimated to grow 2,7 percent in 2024
- ❑ Big Central Banks interest rates cutting schedules are postponed.
- ❑ US dollar has been appreciating.
- ❑ US construction expenditures are stagnating during February.
- ❑ US new home sales increased at March of 2024.
- ❑ EU construction expenditures declined 0,4 percent at February of 2024.
- ❑ Construction materials prices directed to different ways during April of 2024.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Yerel Seçimler Sonrası İnşaat Sektöründe Beklentiler

Yerel seçimlerin tamamlanması ardından siyasi ve ekonomik alandaki belirsizlikler büyük ölçüde ortadan kalkmıştır. Siyasi olarak 4 yıl sürecek seçimsiz bir dönem başlanmıştır. Anayasa değişikliği ve olası bir referandum bu alandaki tek risk olarak görülmektedir. Ekonomi yönetimi ve program da devam etmektedir. Böylece bu alanda yerel seçim öncesi ortaya atılan bazı spekülasyonlar da ortadan kalkmıştır. Ekonomi programı güçlendirilerek sürdürülecektir. Bu gelişmeler çerçevesinde inşaat ve inşaat malzemesi sanayine ilişkin 2024 öngörülerini daha sağlıklı yapılar hale gelmektedir.

Ekonomi Programı ve Olası Etkileri: Ekonomi programı para ve maliye politikası tarafındaki sıkılaştırmalar artırılarak sürdürülecektir. Faiz oranları en az eylül ayına kadar yüksek ve sınırlayıcı seviyelerde kalacaktır. Ticari krediler ve konut kredilerinde büyümelere ilişkin sınırlamalar da sürecektir. Maliye politikası tarafında beklenen sıkılaştırma adımları da inşaat sektörü üzerinde sınırlayıcı etki yapacaktır.

Kamuda Tasarruf, Kamu Yatırımları ve Kamu İhale Yasasında Değişim: Kamu harcamalarında yılın geri kalanında tasarrufa gidilmesi hedeflenmektedir. Öncelikle kamu yatırımlarında tahsisler sınırlanacaktır. Yüzde 60-70 seviyesinde tamamlanmış yatırımlara tahsisler sürecektir. Diğer yatırımlara tahsisler yapılmayacaktır. Kamu yatırımları için alınacak böyle bir sınırlama kamu inşaat işlerini sınırlayacaktır. Kamu ihale yasasında da değişiklik hedeflenmektedir. Değişiklik ile tasarruf kriteri de ihale sonuçlarında belirleyici olacaktır.

Deprem Bölgesi Harcamaları Planlandığı Gibi Devam Edecek: Kamuda tasarruf çalışmaları sürmektedir. Ancak deprem bölgesine yönelik 1,2 trilyon TL tutarındaki bütçe harcaması bu çalışmaların dışındadır ve yıl boyu sürecektir. Deprem bölgesinde 2024 yılı mart ayı sonuna kadar 78 bin konut (daire) inşaatı tamamlanmıştır. 2024 yıl sonuna kadar ilave olarak 122 bin adet daha konut (daire) inşaatının tamamlanması hedeflenmiştir. Ayrıca yine deprem bölgesinde konut dışı binalar, kamu binaları ve sosyal donatılar inşaatları da sürmektedir.

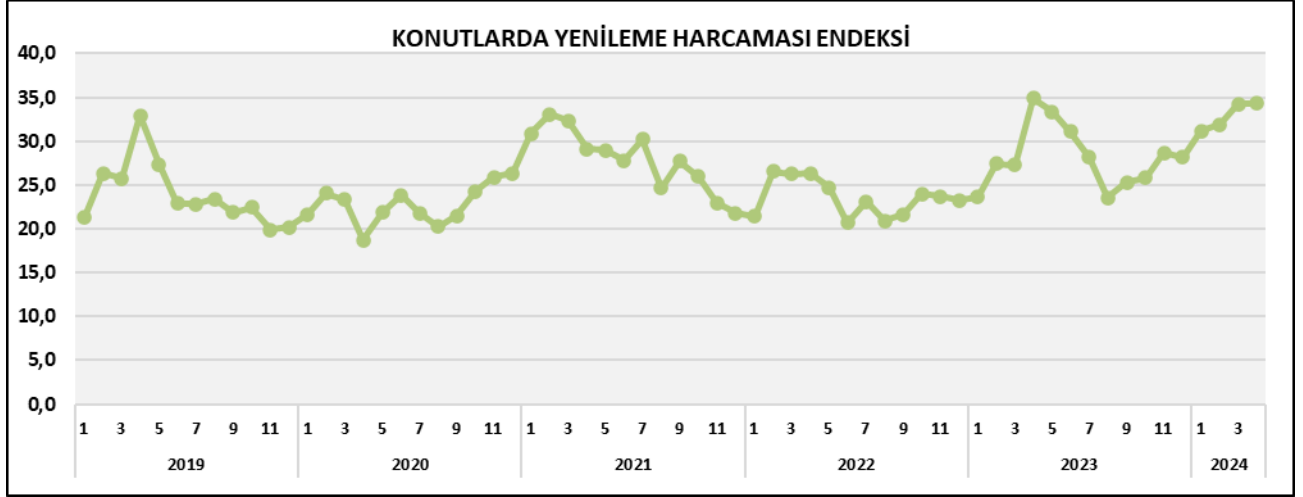
Yerel Yönetimlerin Kentsel Dönüşüm Faaliyetleri: Yerel seçimler öncesi tüm belediyelerde öncelikli vaatler olarak kentsel dönüşüm faaliyetleri, güçlendirme ile deprem ve afetlere hazırlıklar öne çıkmıştır. Yerel seçimler geride kalmıştır ve belediyeler kaynakları el verdiği ölçüde kentsel dönüşüm işlerini artıracaktır. Ancak yerel yönetimlerin yüksek borçluluklara sahip olmaları faaliyetleri sınırlayabilecektir. Yine merkezi hükümetin de kentsel dönüşüm için yeni programları uygulanmaya başlayacaktır. Yarıyı bizden kampanyası daha aktif uygulanarak kentsel dönüşüme ivme sağlanacaktır. Bu çerçevede hızlanması beklenen kentsel dönüşüm faaliyetleri 2024 yılında inşaat sektöründe büyümeye katkı sağlayacaktır.

Özel Sektör İnşaat Faaliyetleri: 2024 yılında özel sektörün konut ve konut dışı inşaat faaliyetleri ise sıkılaşma politikaları ve yüksek faizler/maliyetler nedeniyle sınırlı bir büyüme gösterecektir. İnşaat sektörü yüksek faizler ve artan inşaat maliyetleri nedeniyle yılın ilk yarısı sonuna kadar durağan kalacaktır. Yılın ikinci yarısında ise enflasyondaki düşüş beklentileri gerçekleşir ve piyasa faiz oranlarında düşüş başlarsa özel sektörün inşaat faaliyetlerinde de hareketlenmenin başlaması beklenmektedir.

Hane Halkının Konutlarında Yenileme Harcaması Eğilimi Artıyor

İnşaat malzemesi sanayisi için hane halkının konutlarında gerçekleştirdikleri tamirat ve yenileme harcamaları ile oluşan yenileme pazarı da önemlidir. Bu çerçevede yeni yılın başından itibaren hane halkının konutlarında tamirat/yenileme yapma eğilimi artmaktadır. Faiz oranlarındaki artışlar ve sıkılaştırma uygulamaları ile yeni konut talebi azalmaktadır. Hane halkı konut talebini ötelemektedir ve mevcut konutlarında tamirat ve yenileme harcamalarına ağırlık vermeye başlamaktadırlar. Yenileme pazarı mevsimsellik etkisi ile de yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde beklentilerin üzerinde büyüyebilecektir. Diğer yandan konut dışı binalarda da deprem riskine karşı güçlendirme çalışmaları giderek artacaktır. Bu faaliyetler de yenileme pazarını destekleyecektir.

Şekil.1 Hane Halkının Konutlarında Tamirat/Yenileme Harcaması Endeksi

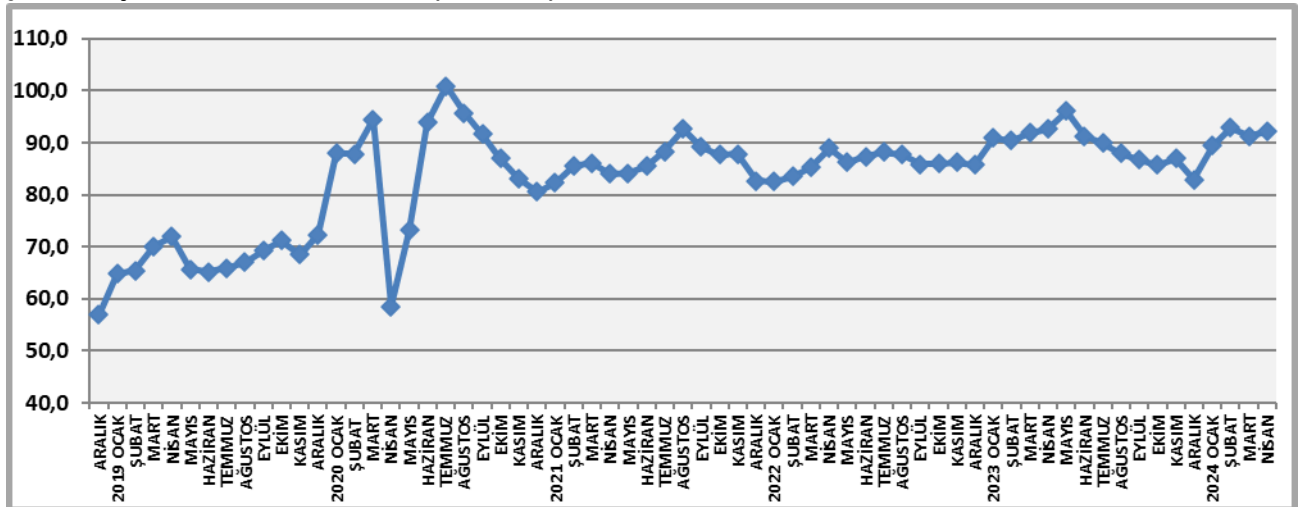

Kaynak: TÜİK, Tüketici Güven Endeksi

İnşaat Sektörü Güven Endeksi Nisan Ayında 0,9 Puan Arttı

Yerel seçimler sonrası nisan ayında inşaat sektörü güven endeksi bir önceki aya göre 0,9 puan artmıştır. Güven endeksi 2024 yılına artış ile başlamış, ocak ve şubat aylarında önemli ölçüde yükselmiş, mart ayında ise sınırlı ölçüde gerilemişti. Yerel seçimler sonrası yaşanan ilk ay içinde inşaat sektörü temkinli bir bekleme süreci geçirmiştir. Ekonomi programı ve uygulamalarının devamı izlenmektedir. Yine ilave sıkılaştırma önlemlerinin inşaat sektörüne olası etkileri de değerlendirilecektir.

Şekil.2- İnşaat Sektörü Güven Endeksi (2010=100)

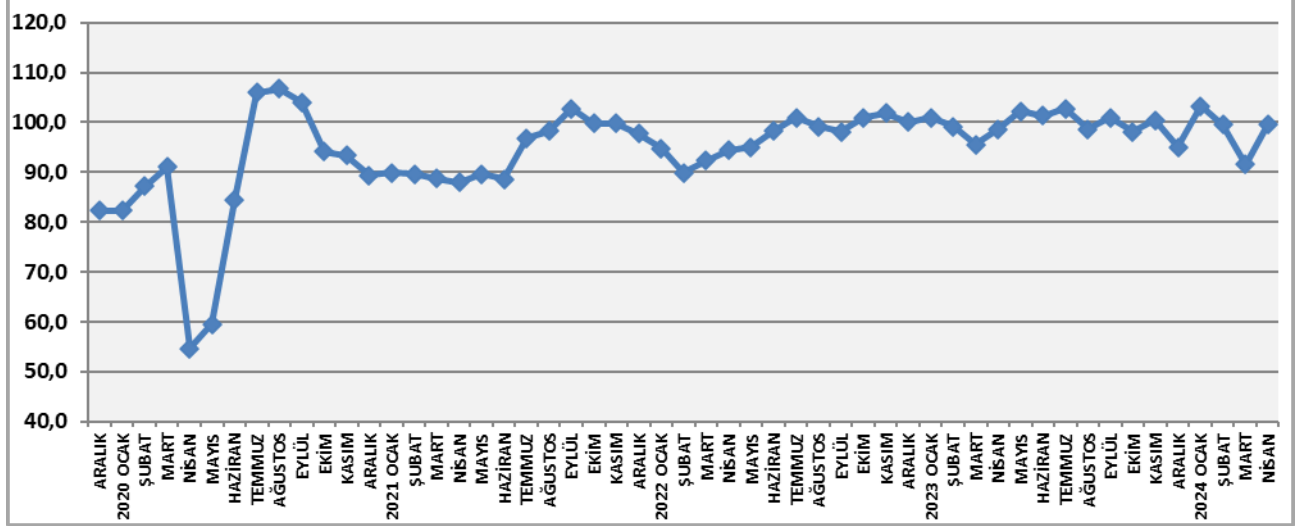

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Nisan Ayında 7,9 Puan Sıçradı

Mevcut inşaat işleri seviyesi yerel seçimler sonrası Nisan ayında 7,9 puan ile önemli bir sıçrama göstermiştir. Mevcut inşaat işleri seviyesi mart ayında ise bir önceki aya göre 7,9 puan artmıştır. Yerel seçimler sonrası nisan ayında mevcut işler böylece kayıplarını telafi etmiştir. Mevcut işler seviyesinde bundan sonraki gelişmeleri mevsimsellik yanı sıra ekonomi politikası uygulamaları ile deprem bölgesi ve kentsel dönüşüm faaliyetleri belirleyecektir. Mevcut işlerde kademeli bir artış olacağı tahmin edilmektedir.

Şekil.3 – Son Üç Ay İnşaat Faaliyetleri Endeksi (2010=100)

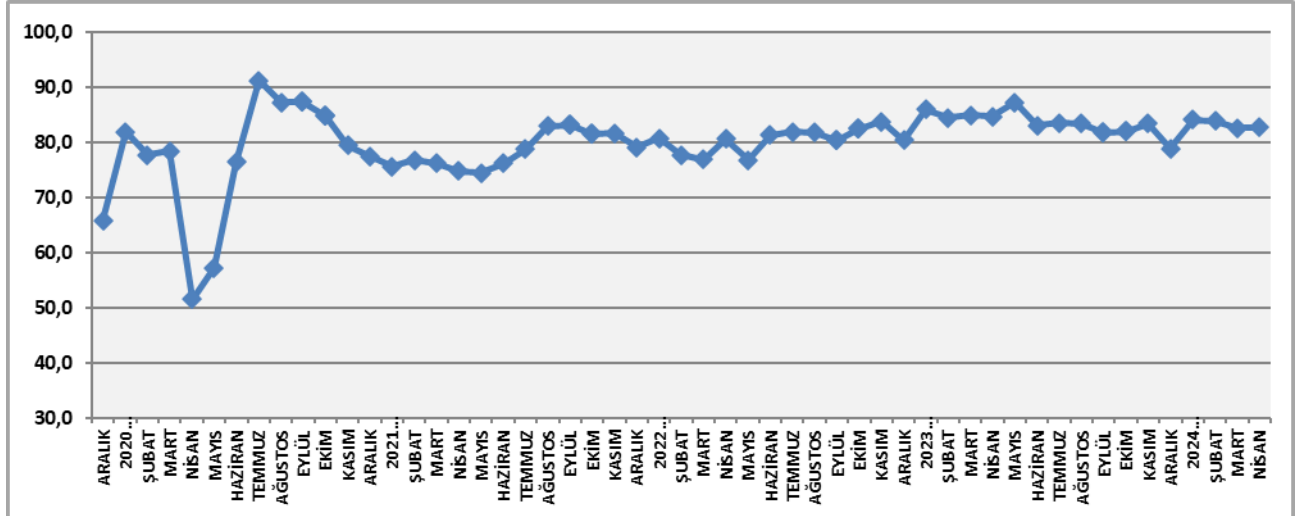

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat Siparişleri Seviyesi Nisan Ayında 0,1 Puan Yükseldi

Alınan yeni iş siparişleri yerel seçimler sonrası ilk ay içinde bir önceki aya göre 0,1 puan artış göstermiştir. Diğer bir değerlendirme ile yeni alınan siparişler durağan kalmıştır. Seçim sonrası sürecin ve uzun tatilin de sınırlayıcı etkisi olmuştur. Yerel seçimler sonrası yeni inşaat siparişleri için öncelikle ekonomi politikası uygulamaları ile etkileri görülmek istenecektir. Yerel seçimler öncesi alınan kentsel dönüşüm izinleri ve işleri yeni dönemde kademeli olarak hayata geçmeye başlayacaktır. Bu çerçevede inşaat sektöründe yeni alınan siparişlerde artışın zaman alacağı tahmin edilmektedir.

Şekil.4– Yeni Alınan İnşaat İşleri Endeksi 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2024 Mart Ayında Konut Satışları Yüzde 0,1 Azaldı

2024 yılı mart ayında 105.394 adet konut satışı gerçekleşmiştir. Konut satışları yılın en yüksek aylık seviyesinde gerçekleşmiştir. Yerel seçimler öncesi toplam konut satışlarında sınırlı bir hareketlenme olmuştur. Ancak 2024 Mart ayında konut satışları bir önceki yılın mart ayına göre yüzde 0,1 azalmıştır. 2024 Ocak-Mart döneminde ise konut satışları geçen yılın ilk üç ayına göre yüzde 1,3 azalarak 279.604 adet olmuştur. 2024 yılının geri kalanında yüksek faiz oranları konut satışlarını sınırlandıracaktır.

Tablo.1- Aylık Konut Satışları

DÖNEM	2020	2021	2022	2023	2024
OCAK	113.615	70.587	88.306	97.708	80.308
ŞUBAT	118.753	81.222	97.587	80.031	93.902
MART	108.670	111.241	134.170	105.476	105.394
NİSAN	42.873	95.863	133.058	85.652	
MAYIS	50.936	59.166	122.768	113.276	
HAZİRAN	190.012	134.731	150.509	83.636	
TEMMUZ	229.357	107.785	93.902	109.548	
AĞUSTOS	170.408	141.400	123.491	122.091	
EYLÜL	136.744	147.143	113.402	102.656	
EKİM	119.574	137.401	102.660	93.761	
KASIM	112.483	178.814	117.806	93.514	
ARALIK	105.981	226.503	207.963	138.577	
TOPLAM	1.499.316	1.491.856	1.485.622	1.225.926	

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İkinci El Konut Satışları 2024 Mart Ayında Yüzde 2,2 Azaldı

Türkiye genelinde 2024 Mart ayında 70.995 adet ikinci el konut satışı gerçekleşmiştir. İkinci el konut satışları yerel seçimler öncesi son ay içinde toparlanmıştır ve yılın en yüksek aylık satışı gerçekleştirmiştir. Ancak ikinci el konut satışları geçen yılın mart ayına göre yüzde 2,2 azalmıştır. 2024 Ocak-Mart döneminde ise ikinci el konut satışları geçen yılın aynı dönemine göre 4,0 azalarak 191.348 adet olmuştur. 2024 yılının geri kalanında sıkılaştırıcı politikalar konut satışlarında belirleyici olacaktır. Sıkı para politikası ve yüksek faiz oranları ikinci el konut satışlarını muhtemelen sınırlamaya devam edecektir.

Tablo.2- Konut Satışlarının Dağılımı

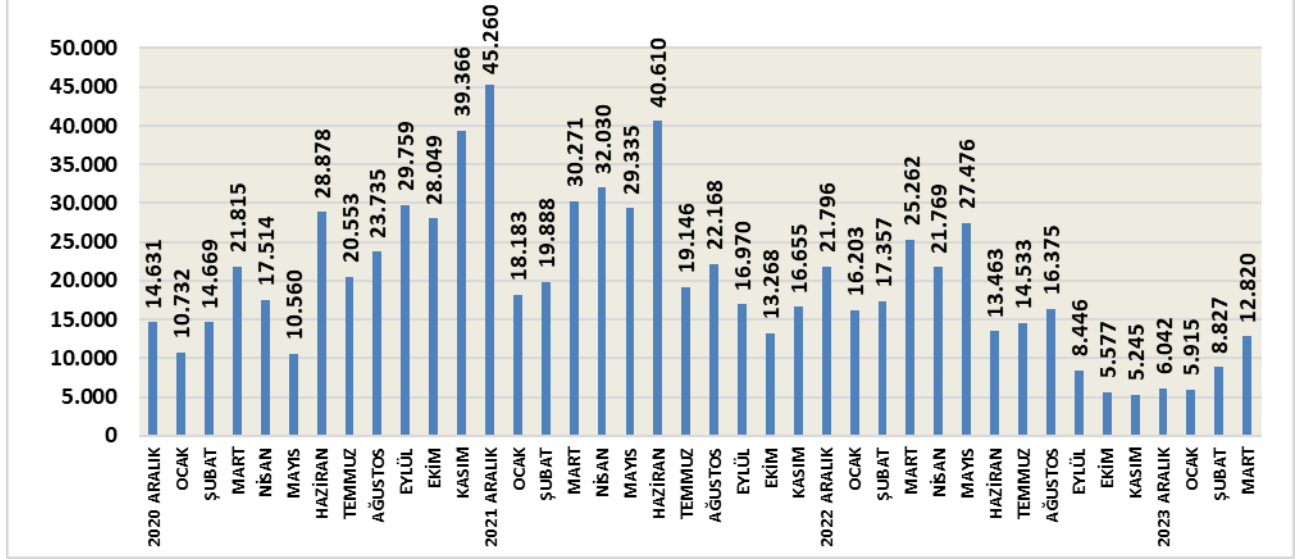
DÖNEM	2022		2023		2024	
	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El
OCAK	27.203	61.103	27.532	70.176	25.263	55.045
ŞUBAT	28.897	68.690	23.476	56.555	28.594	65.308
MART	38.337	95.833	32.899	72.577	34.399	70.995
NİSAN	36.421	96.637	26.952	58.700		
MAYIS	32.861	89.907	34.413	78.863		
HAZİRAN	44.732	105.777	25.886	57.750		
TEMMUZ	28.688	65.214	31.641	77.907		
AĞUSTOS	39.025	84.466	35.310	87.781		
EYLÜL	35.954	77.448	30.488	72.168		
EKİM	32.692	69.968	29.230	64.531		
KASIM	37.380	80.426	30.472	63.042		
ARALIK	77.889	130.074	51.243	87.334		
TOPLAM	460.079	1.025.543	379.542	846.384		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2024 Mart Ayında İpotekli Konut Satışları Yüzde 49,0 Geriledi

Türkiye genelinde konut satışlarında banka kredileri ile yapılan satışlar veya bir başka deyimle ipotekli satışlar önemli rol oynamaktadır. 2024 Mart ayında 12.820 adet konut satışı ipotekli olarak gerçekleşmiştir. İpotekli konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 49,0 azalmıştır. Para politikasındaki sıkılaşma ipotekli konut satışlarını yeni yılda da sınırlamaya devam etmektedir. Mart ayında ipotekli konut satışları 2023 Ağustos ayından bu yana aylık olarak en yüksek seviyede gerçekleşmiştir. İlk üç ayda ise ipotekli konut satışlarında gerileme yüzde 53,0 olmuştur.

Şekil.5 İpotekli Konut Satışları; Adet

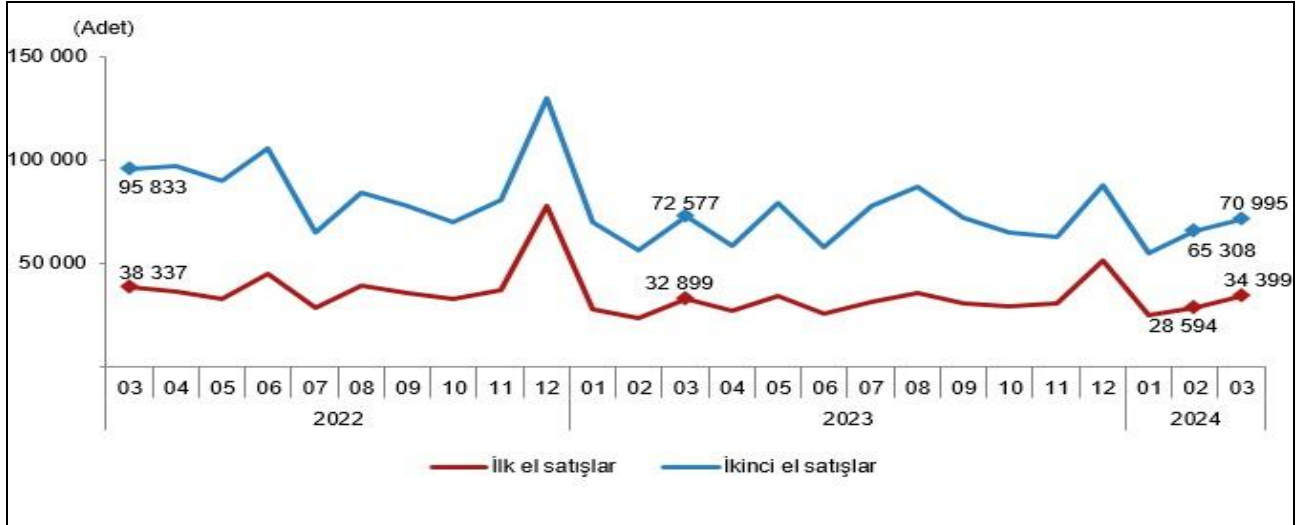

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2024 Mart Ayında Yeni Konut Satışları Yüzde 4,6 Arttı

2024 Mart ayında toplam 34.399 adet yeni konut satışı gerçekleşmiştir. Yeni konut satışları bir önceki ayın üzerine çıkmıştır. Yeni konut satışları bir önceki yılın mart ayına göre de yüzde 4,6 artmıştır. Mart ayında yükselen kredi faiz oranları ve konut fiyatlarındaki durağanlığa rağmen ilk el satışlarında hareketlenme yaşanmıştır. 2024 yılının geri kalanında ise yeni konut satışlarında belirleyici yeni ekonomi politikaları ve para politikasındaki sıkılaşma olacaktır.

Şekil.6 Aylık Yeni Konut Satışları; Adet

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Ekonomide Uygulanan Politikalar İnşaat Sektöründe Finansman Koşullarını Sıkılaştırıyor

İnşaat sektörü 2024 yılının ilk dört ayında bir yandan ekonomi politikalarındaki uygulamaların etkisi altında kalmış, diğer yandan yerel seçimler öncesi ve sonrası beklentiler etkili olmuştur. Ekonomi politikalarındaki sıkılaştırma adımları ile yerel seçimler sonrası döviz kurlarında sıçrama olacağı beklentisi yaşanmıştır. Yine yerel seçimler öncesi son ay içinde genel bir bekle-gör dönemi gerçekleşmiştir. Yerel seçimler sonrası nisan ayında ise birçok belirsizlik geride kalmıştır. Öncelikle ekonomi yönetimi ve politikaları aynen devam etmektedir. Siyasi belirsizlikler ortadan kalkmıştır. Döviz kurlarında sıçramalar yaşanmamıştır. İnşaat sektöründe iş koşulları da nisan ayında bu unsurlar ile şekillenmeye başlamıştır.

Buna göre en iyi göstergeler Türkiye İstatistik Kurumu'nun her ay müteahhitler ile gerçekleştirdiği güven endeksi anketinde iş koşullarına ilişkin olarak yapılan değerlendirmelerdir.

Öncelikle işleri kısıtlayan toplam faktörlerde çok sınırlı değişiklikler görülmektedir. Talep yetersizliği yerel seçim öncesi ve sonrası belirsizliklerine bağlı olarak sınırlı ölçüde yükselmiştir. 2022 başından bu yana talep yetersizliği en yüksek seviyededir. Yüksek finansman maliyetleri ise inşaat sektöründe işleri sınırlayan en önemli unsur olarak öne çıkmaktadır. Nisan ayında yüzde 30,7 oranı ile finansman sorunlarında artış görülmektedir. Sıkılaştırma politikalarının etkileri görülmektedir. İşgücü eksikliği genel bir sorun olarak daha sınırlı etki yapmaktadır. Malzeme ve ekipman eksikliği ise yeni yılda azalmaktadır.

İnşaat sektöründe yılın geri kalanında talep seviyesi ve finansal sorunlar belirleyici olacaktır. Muhtemelen 2024 yılının ilk yarısı sonuna kadar bu kısıtlayıcı koşullar sürecektir. İnşaat malzemesi sanayine dönük talep de buna bağlı olarak ikinci çeyrekte de sınırlanacaktır.

Tablo.3 İnşaat Sektöründe Müteahhitlerin İşlerini Sınırlayan Unsurlar

Yıl	Ay	Kısıtlayan faktör yoktur	Talep yetersizliği	Hava şartları	İşgücü eksikliği	Malzeme ve /veya ekipman eksikliği	Finansman sorunları	Diğer faktörler
2022	01	53,3	14,3	4,5	2,1	5,8	31,5	15,8
	03	53,8	16,5	7,5	2,0	6,5	30,3	10,8
	06	57,2	13,5	1,5	5,9	5,9	34,4	3,2
	09	58,9	13,6	0,8	6,6	6,0	31,4	4,2
	12	58,6	13,4	3,8	7,7	5,5	31,4	2,7
2023	01	61,3	11,1	4,8	5,0	5,7	28,5	3,0
	02	63,8	11,9	7,8	5,1	3,7	24,9	3,2
	03	62,8	12,7	5,7	5,5	5,3	25,7	2,2
	04	62,0	10,4	5,2	5,6	5,6	27,0	3,8
	05	65,2	11,4	2,5	5,9	5,6	25,7	2,1
	06	63,2	12,0	2,6	5,9	5,2	28,2	1,2
	07	64,3	11,3	1,6	6,7	6,2	28,3	1,1
	08	62,7	12,3	1,4	7,4	5,9	29,6	1,2
	09	63,2	12,3	0,9	7,2	5,3	28,3	1,3
	10	62,1	14,2	1,5	7,3	6,2	28,4	1,8
	11	61,9	15,0	1,5	6,9	5,2	28,3	1,2
	12	61,2	14,8	3,8	6,6	4,6	28,5	1,4
2024	1	59,6	15,5	5,5	6,9	4,6	29,7	0,7
	2	59,1	15,4	6,3	8,1	4,5	30,8	0,7
	3	59,6	16,6	4,7	8,3	4,6	30,0	0,6
	4	60,3	16,4	2,8	7,0	3,7	30,7	1,4

Kaynak: TÜİK

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi 2024 Şubat Ayında Yüzde 24,7 Yükseldi

İnşaat malzemesi sanayi üretimi şubat ayında 2023 yılı şubat ayına göre yüzde 24,7 artmıştır. Böylece ocak ayından sonra şubat ayında da inşaat malzemesi sanayi üretiminde artış gerçekleşmiştir. 2023 yılı şubat ayında yaşanan deprem afeti nedeniyle inşaat malzemesi üretimi yüzde 10,3 gerilemişti. 2024 yılında yaşanan yüksek artışın bir nedeni de bu baz etkisidir. Yılın ilk 2 ayındaki üretim artışı ise geçen yılın ilk 2 ayına göre yüzde 14,3 olarak gerçekleşmiştir.

Bununla birlikte 2024 yılının ilk iki ayında alt sektörler itibarıyla farklı üretim gelişmeleri yaşanmıştır. 2024 Ocak-Şubat döneminde 17 alt sektörde üretim geçen yılın ilk iki ayına göre artarken, 5 alt sektörde üretim azalmıştır

Bazı alt sektörlerde yüksek üretim artışları olmuştur. İlk iki ayda demir çelik çubuk profil üretimi yüzde 30,4, hazır beton üretimi yüzde 29,1, çimento üretimi yüzde 26,7, demir ve çelikten inşaat ürünleri üretimi yüzde 24,5 ve inşaat camları üretimi yüzde 23,0 artmıştır.

2024 yılı ilk iki ayında bazı alt sektörlerde ise üretim düşüş göstermiştir. Seramik ürünlerinde yüksek üretim düşüşü yeni yılda da sürmektedir. İlk iki ayda seramik kaplama malzemeleri üretimi yüzde 23,2 ve seramik sağlık gereçleri üretimi yüzde 19,4 azalmıştır.

Metal yapı ve yapı parçaları üretimi yüzde 5,7, demir çelik radyatör üretimi yüzde 7,6 ve birleştirilmiş parke ve yer döşemeleri üretimi yüzde 10,9 azalmıştır.

2023 yılında alt sektörlerde farklı üretim eğilimleri ortaya çıkmıştı. 2024 yılında da benzer eğilimin devam ettiği görülmektedir.

Tablo.4– Sanayi Üretimi Büyüme
(Bir önceki yılın aynı ayına ve dönemine göre – yüzde)

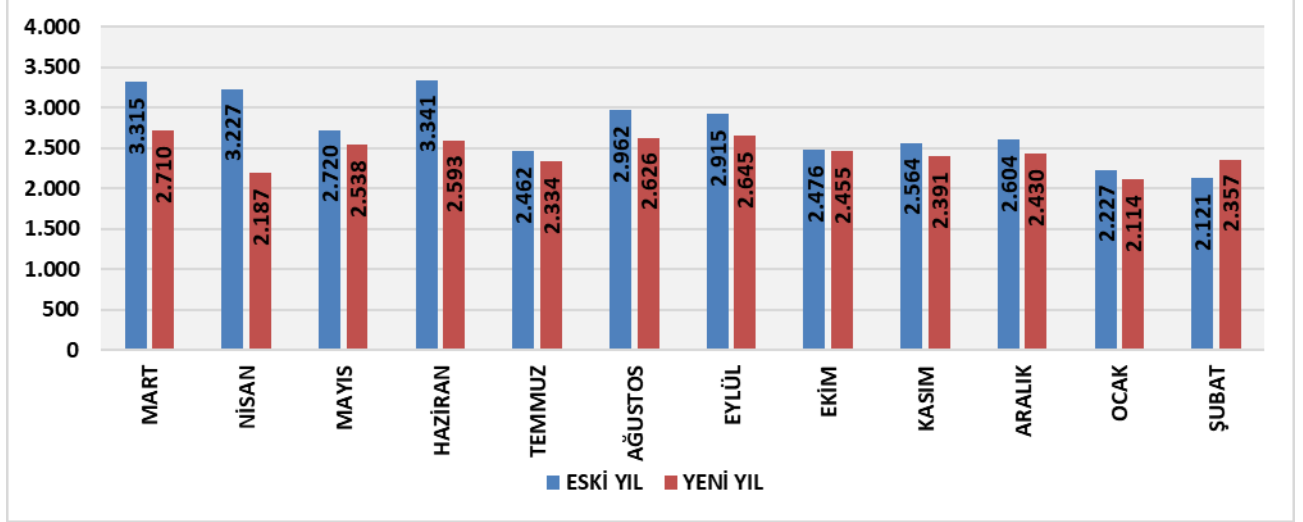
SEKTÖRLER	2024 Şubat	2024 Ocak-Şubat
Demir-Çelik Çubuk Profil	38,5	30,4
Hazır Beton	63,5	29,1
Çimento	52,2	26,7
Demir ve Çelikten İnşaat Ürünleri	34,5	24,5
İnşaat Camları (Düz ve Yalıtım Camı)	23,1	23,0
Çimento ve Betondan Eşyalar	28,1	12,5
İşlenmiş Taşlar (Mermer ve Granit)	24,3	11,3
Kilit ve Donanım Eşyaları	14,1	10,5
Tuğla ve Kiremit	26,7	9,0
Metalden Kapı ve Pencereleler	11,6	7,8
Ahşap İnşaat Malzemesi	10,0	7,3
Plastik İnşaat Malzemesi	13,4	7,0
Elektrikli Aydınlatma Ekipmanları	15,3	6,4
Armatür Musluk Vana Valf	9,3	4,7
Isıtma ve Soğutma Donanımları	-2,0	4,6
İnşaat Boya ve Vernikleri	10,5	3,2
Yalıtımlı Kablolar	13,4	3,2
Metal Yapı ve Yapı Parçaları	-4,6	-5,7
Demir Çelik Radyatör	-6,6	-7,6
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemeleri	-13,6	-10,9
Seramik Sağlık Gereçleri	-15,1	-19,4
Seramik Kaplama Malzemeleri	-20,0	-23,2
Toplam İnşaat Malzemesi	24,7	14,3

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2024 Şubat Ayında İhracat Yüzde 11,1 Arttı

2024 yılı şubat ayında inşaat malzemesi ihracatı geçen yılın şubat ayına göre yüzde 11,1 artmıştır. İhracat 2,36 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracat yeni yıla düşüş ile başladıktan sonra şubat ayında artış göstermiştir. İhracat geçen yıl yaşanan deprem afeti nedeniyle 2023 yılı şubat ayında yüzde 23,1 azalmıştı. Bu nedenle 2024 yılı şubat ayı artışında önemli bir baz etkisi de bulunmaktadır. Ancak ihracat ocak ayının üzerine de çıkmıştır. Emtia ve metal fiyatları şubat ayında gerilemiştir.

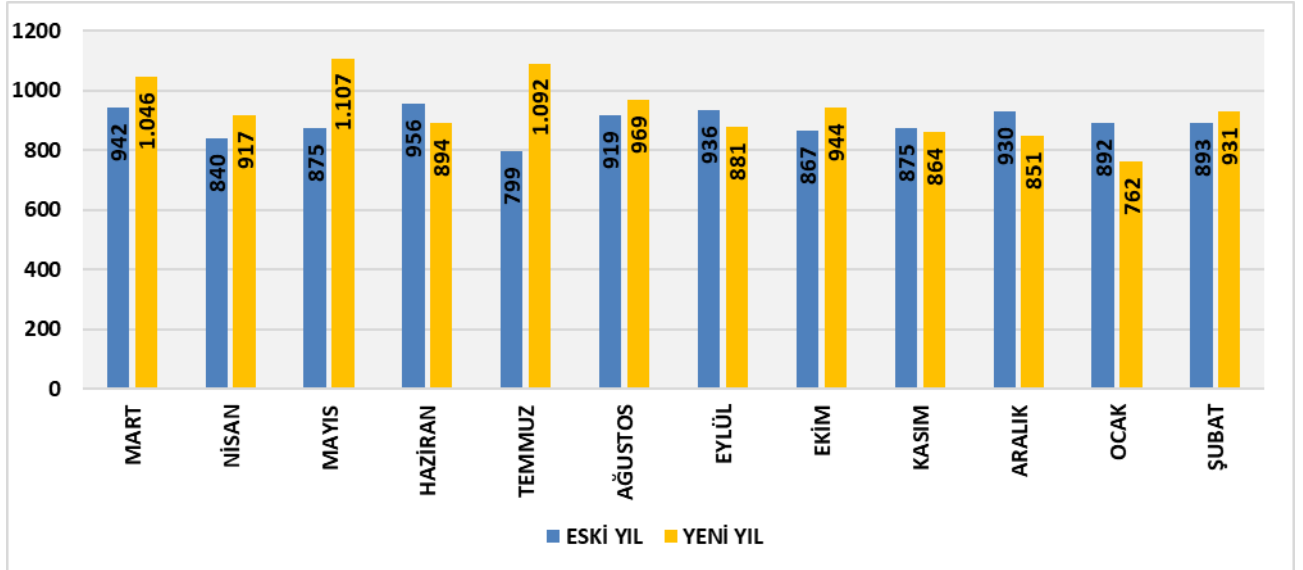
Şekil.7 – İnşaat Malzemesi İhracatı (Aylık – Milyon Dolar)

2024 Şubat Ayında İthalat Yüzde 4,2 Arttı

2024 yılı şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre ithalat yüzde 4,2 artarak 931 milyon dolara yükselmiştir. Ocak ayındaki yüzde 14,6 düşüş ardından ithalat yeniden artış göstermiştir. Deprem afeti yaşanan 2023 yılı şubat ayında da ithalat yüzde 10,0 artmıştı. Bu nedenle bir baz etkisi oluşmamıştır. Yerel seçimler sonrası döviz kurlarında sıçrama yaşanacak endişesi ile ithalatların öne çekildiği tahmin edilmektedir.

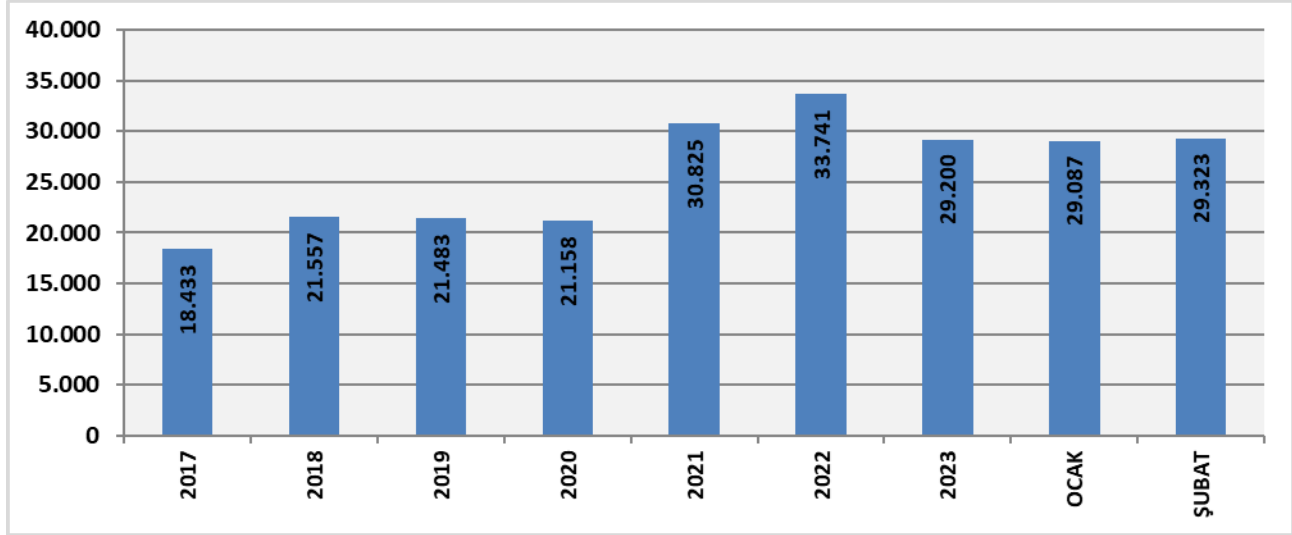
Şekil.8– İnşaat Malzemesi İthalatı (Aylık – Milyon Dolar)

2024 Yılı Şubat Ayında İnşaat Malzemesi Yıllık İhracatı 29,32 Milyar Dolara Yükseldi

İnşaat malzemesi ihracatı 2023 yılında yüzde 13,4 düşmüş ve 29,2 milyar dolar olarak gerçekleşmişti. 2024 yılının ilk ayında ihracat geçen yılın ilk iki ayına göre yüzde 2,8 artış göstermiştir. Buna bağlı olarak 2024 yılı şubat ayında yıllık ihracat yüzde 0,4 artarak 29,32 milyar dolara yükselmiştir. İhracat pazarlarındaki daralmaya rağmen şubat ayındaki artış ile yıllık ihracat yükselmiştir. Ancak şubat ayı ihracat verisinde geçen yılı yaşanan deprem afetinin yarattığı baz etkisi bulunmaktadır. Bu nedenle yıllık ihracat önümüzdeki aylarda yeniden gerileyebilecektir.

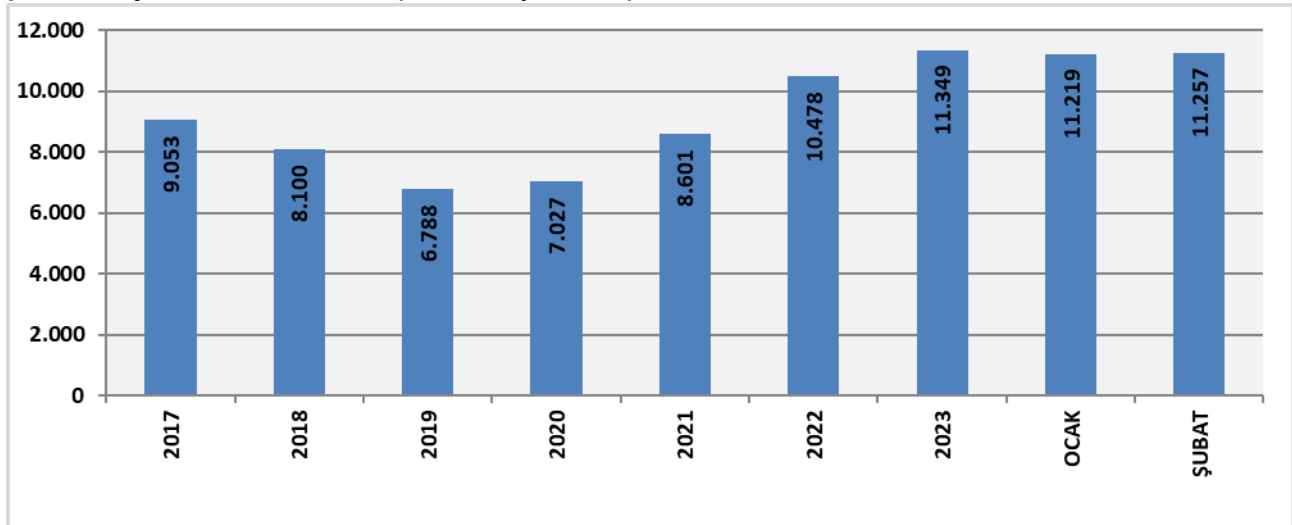
Şekil.9 – İnşaat Malzemesi İhracatı (Yıllık – Milyon Dolar)

2024 Yılı Şubat Ayında İnşaat Malzemesi Yıllık İthalatı 11,26 Milyar Dolar Oldu

İnşaat malzemesi ithalatı 2023 yılında yüzde 8,3 artmış ve 11,35 milyar dolara yükselmişti. Ancak yılın son aylarında ithalat dalgalanma göstermiş ve kasım-aralık aylarında gerilemişti. İnşaat malzemesi ithalatı yeni yıla da düşüş ile başladıktan sonra şubat ayında yükselmiştir. Ancak yılın ilk iki ayında ithalat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,2 gerilemiştir. Buna bağlı 2024 yılı şubat ayında yıllık ithalat 11,26 milyar dolar olmuştur. Yerel seçimler öncesi ithalat hareketlenmiştir.

Şekil.10– İnşaat Malzemesi İthalatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Tablo.5 İnşaat Malzemesi İhracatı
2023 -2024 Milyon Dolar

SEKTÖRLER	2023 Ocak-Şubat	2024 Ocak-Şubat	% Değ.
BLOK MERMER	80	71	-11,7
ALÇI SIVA	14,7	9,8	-33,7
ÇİMENTO	184	174	-5,6
İNŞAAT BOYA VE VERNİKLERİ	56	57	2,7
YAPI KİMYASALLARI	134	137	2,4
PLASTİK İNŞAAT MALZEMESİ	223	246	10,3
AHŞAP İNŞAAT MALZEMESİ	171	188	10,2
AHŞAP MUTFAK BANYO DOLAPLARI	11,2	10,6	-5,8
DUVAR KÂĞITLARI	3,8	3,1	-18,0
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER VE GRANİT)	176	195	11,0
ALÇI ÇİMENTO BETONDAN EŞYA	38	40	7,0
TUĞLA VE KİREMİT	2,5	1,2	-51,0
SERAMİK KAPLAMA	104	99	-4,4
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	48	43	-10,3
İNŞAAT CAMLARI (DÜZ CAM VE YALITIM CAMLARI)	84	94	11,2
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	655	687	4,9
DEMİR ÇELİK BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇALARI	284	327	15,2
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	382	367	-3,9
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL VE ÇİTLER	3,6	3,9	7,9
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES VE AĞ	18	19	5,3
DEMİR ÇELİK BAĞLANTI ELEMANLARI	141	130	-8,0
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	68	80	17,4
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	12,1	13,2	9,6
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	514	494	-3,8
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	0,64	0,36	-43,6
KİLİTLER VE DONANIM EŞYALARI	84	91	7,7
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	147	124	-15,7
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN VE KÖRÜKLER	29	22	-22,9
ARMATÜR MUSLUK VANA VE VALFLER	78	84	7,7
GÜVENLİK VE ALARM SİSTEMLERİ	3,7	2,6	-30,5
ELEKTRİK MALZEMESİ	124	141	13,9
YALITIMLI KABLolar	361	394	9,2
SAYAÇLAR	12	15	27,8
AYDINLATMA EKİPMANLARI	41	41,1	0,1
PREFABRİK YAPILAR	32	30	-5,1
YALITIM MALZEMESİ	28	32	12,5
TOPLAM İNŞAAT MALZEMESİ	4.348	4.468	2,8

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

Tablo.6 İnşaat Malzemesi İthalatı
2023 -2024 Milyon Dolar

SEKTÖRLER	2023 Ocak-Şubat	2024 Ocak-Şubat	% Değ.
BLOK MERMER	1,14	1,03	-9,3
ALÇI SIVA	0,65	1,08	66,8
ÇİMENTO	0,31	1,31	318,9
İNŞAAT BOYA VE VERNİKLERİ	89,3	88,9	-0,4
YAPI KİMYASALLARI	138	124	-10,2
PLASTİK İNŞAAT MALZEMESİ	75	66	-11,8
AHŞAP İNŞAAT MALZEMESİ	44	33	-25,7
AHŞAP MUTFAK BANYO DOLAPLARI	1,26	1,97	56,6
DUVAR KÂĞITLARI	0,85	0,95	11,6
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER VE GRANİT)	14,1	12,1	-14,0
ALÇI ÇİMENTO BETONDAN EŞYA	5,45	4,47	-17,9
TUĞLA VE KİREMİT	0,53	1,82	244,8
SERAMİK KAPLAMA	19	11	-43,3
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	5,4	3,3	-39,0
İNŞAAT CAMLARI (DÜZ CAM VE YALITIM CAMLARI)	95	49	-48,4
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	99	56	-43,5
DEMİR ÇELİK BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇALARI	196	208	6,5
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	50	58	16,6
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL VE ÇİTLER	0,02	0,09	295,7
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES VE AĞ	1,63	2,53	54,5
DEMİR ÇELİK BAĞLANTI ELEMANLARI	99,9	104,8	4,8
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	5,23	5,96	14,0
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	2,01	3,31	65,1
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	131	139	5,7
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	0,028	0,049	72,2
KİLİTLER VE DONANIM EŞYALARI	41	47	14,9
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	69	55	-19,8
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN VE KÖRÜKLER	16,0	15,0	-6,5
ARMATÜR MUSLUK VANA VE VALFLER	145	150	3,4
GÜVENLİK VE ALARM SİSTEMLERİ	9,7	10,1	3,4
ELEKTRİK MALZEMESİ	258	257	-0,3
YALITIMLI KABLolar	97	107	9,5
SAYAÇLAR	2,75	2,86	4,0
AYDINLATMA EKİPMANLARI	38	34	-10,3
PREFABRİK YAPILAR	1,86	2,38	27,9
YALITIM MALZEMESİ	32,4	35,4	9,3
TOPLAM İNŞAAT MALZEMESİ	1.785	1.693	-5,2

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Yerel Seçimler Sonrası Ekonomi Programı Güçlendirilerek Sürdürülecek

Yerel seçimler öncesi ekonomiye ilişkin birçok spekülasyon ve senaryo ortaya çıkmış, seçim sonrasında döviz kurlarında artış olacağı beklentisi ve endişesi ile dövize yüksek bir talep oluşmuş, programa olan güven azalmıştı. Ekonomi yönetiminin değişebileceği ve IMF ile anlaşma yapılacağı da beklentiler arasında yer almıştı.

Yerel seçimler sonrası birçok spekülasyon gerçekleşmemiştir. Öncelikle ekonomi yönetimi aynı devam etmektedir ve yerel seçimler sonrası ekonomi programı güçlendirilerek sürdürülecektir. Ekonomi programı yurtiçi ve yurtdışında yerel seçimler öncesi güven kaybetmişti. Bu nedenle yerel seçimler sonrası programa yeniden güven sağlamak için yurtdışı tanıtımlar sıklaştırmıştır.

Ekonomi programı çerçevesinde sıkı para politikası sürecektir. Muhtemelen para politikası sıkılaşmasında en kısıtlayıcı seviyeye ulaşılmıştır. Kredi kartları ve bireysel kredilere ilişkin yeni önlemler beklenmektedir. Yüksek faizler en azından ikinci çeyrekte sürecektir.

Programın bundan sonraki beklenen önemli ayağı ise kamu maliyesinde sıkılaşmadır. Özellikle kamu harcamalarında sıkılaşma beklenmektedir. Maliye politikasındaki sıkılaşma ile programın iç talepte dengelenme, enflasyonda gerileme ve cari açığın azaltılması hedeflerine daha çabuk ulaşılabilecektir. Yapısal reformlarda da beklentiler bulunmaktadır.

Programın bir diğer önemli ayağı ise yurtdışından kaynak girişidir. Yerel seçimler öncesi kaynak girişi durmuş ve hatta çıkış yaşanmıştı. Yerel seçimler sonrası programa yeniden güven sağlayarak ve gerekli önlemleri alarak yurtdışı kaynak girişinin yeniden başlaması hedeflenmektedir. Bu konuda ilk olumlu sonuçlar alınmaktadır.

Programın başarısı için yurtiçi hane halkının TL'ye yeniden güven duyması ve dövizden tekrar TL'ye geçişi de kritik olacaktır. Bu çerçevede muhtemelen TL faizler uzun bir süre yüksek kalacaktır.

Tablo.7 Yerel Seçimler Sonrası Ekonomide Hedefler

1	EKONOMİ YÖNETİMİ VE PROGRAM DEVAM EDİYOR
2	PROGRAM YEREL SEÇİMLER ÖNCESİ GÜVEN KAYBETTİ YENİDEN GÜVEN SAĞLANMAYA ÇALIŞILYOR
3	SIKI PARA POLİTİKASI SÜRECEK + YENİ ÖNLEMLER BEKLENİYOR
4	MALİYE POLİTİKASI ALANINDA SIKILAŞMA
5	YAPISAL REFORMLAR
6	YENİDEN DIŞ KAYNAK GİRİŞİ VE REZERV ARTIŞI HEDEFİ
7	TL'YE YENİDEN GÜVEN + DÖVİZDEN TL'YE DÖNÜŞ

Kaynak: Çalışma Ekibi

Program için Takvim Nasıl Çalışacak?

Ekonomide uygulanan program özellikle reel sektör üzerinde önemli baskı yaratmaktadır. Reel sektörün sıkılaşma politikalarına karşı bir kırmızı çizgisi bulunmaktadır. Bu nedenle yerel seçimler sonrasında programda gerekli adımların hızla atılması önem taşımaktadır. Bu çerçevede aşağıdaki takvimin yaşanması reel sektör için de olumlu olacaktır.

Mayıs ayında öncelikle maliye politikası tarafında ve yapısal reformlarda adımlar beklenmektedir. Mayıs ayı boyunca programa güven yeniden tesis edilmelidir. Nitekim Mayıs ayında tüketici enflasyonu yüzde 75'ler ile en yüksek seviyesine çıkacaktır ve bundan sonraki süreçte enflasyonda düşüşün başlaması için programa güvenin varlığı önemli olacaktır. Gerekli önlemlerin alınması halinde Haziran ayında Türkiye'nin risk primi 300 puanın altına inebilecektir. Yabancı kaynak girişi daha istikrarlı ve kalıcı hale gelmeye başlayacaktır. TL'ye yeniden güven sağlanacaktır ve döviz rezervlerinde artış gerçekleşecektir. Temmuz-Eylül döneminde baz etkisi ile enflasyonda düşüş beklenmektedir. Enflasyon alınan önlemler ile kalıcı olarak düşmeye başlayabilecektir. Cari açık yaz aylarında önemli ölçüde azalacaktır. Bunlara bağlı olarak beklentilerdeki iyileşme sonucu yılın son çeyreğinde reel sektör için daha pozitif bir dönem olasılığı bulunmaktadır.

Tablo.8 Programın Aşamaları İçin Takvim, 2024

NİSAN-MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ-EYLÜL	EKİM-ARALIK
İLAVE SIKILAŞMA ÖNLEMLERİ	RİSK PRİMİ DÜŞÜŞÜ	ENFLASYONDA DÜŞÜŞ	KALICI ENFLASYON DÜŞÜŞÜ İLE POZİTİF DÖNEM
PROGRAMA GÜVEN TESİSİ	YABANCI GİRİŞİ	CARİ AÇIKTA HIZLI GERİLEME	
ENFLASYON ZİRVEDE	TL'YE YENİDEN GÜVEN	BEKLENTİLERDE İYİLEŞME	
YAPISAL REFORMLARDA ADIMLAR	REZERVLERDE ARTIŞ		

Kaynak: Çalışma Ekibi

Maliye Politikasında Sıkılaşma, Yatırımlar ve İnşaat Sektörüne Olası Etkiler

Maliye politikası alanında sıkılaşma için sürdürülen çalışmalar aşağıda yer almaktadır. Buna göre inşaat sektörünü ilgilendiren unsurlar şunlardır: Kamu yatırım harcamalarında projeler arası önceliklendirmeler yapılacak ve bazı yatırım harcamaları ötelenecektir. Kamu alımları tasarruf ilkesi de gözetilerek yapılacaktır. Deprem bölgesi harcamaları sürecektir. KDV alt sınırının yükseltilmesi düşünülmektedir. İnşaat-konut sektöründeki istisnalar nasıl etkilenecek belirsizdir. Yine konut talebinin sınırlandırılmasına dönük ilave vergiler düşünülmektedir.

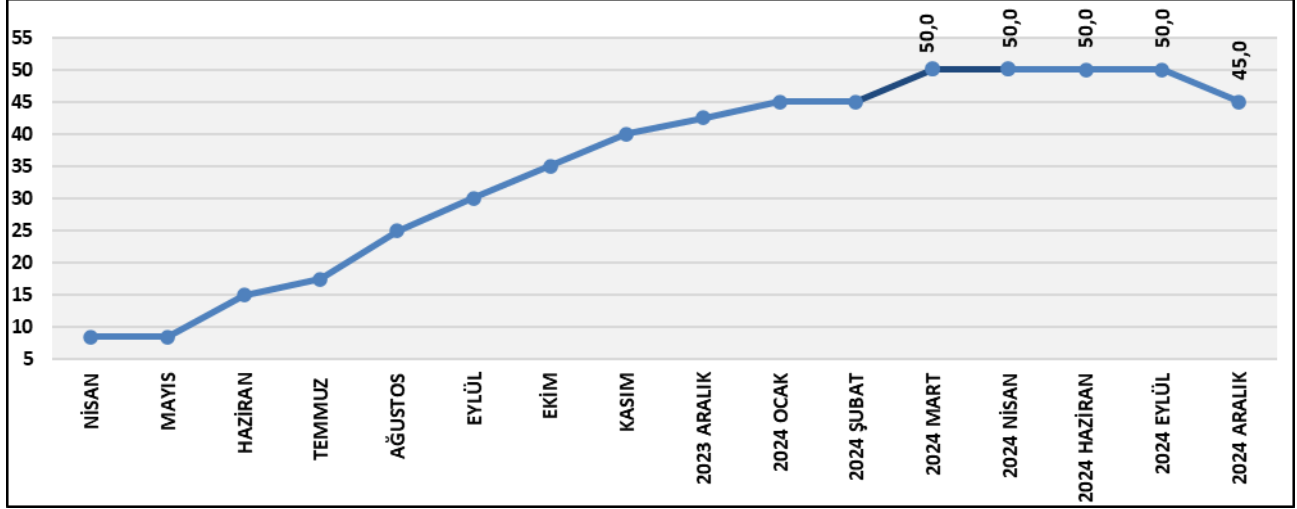
Tablo.9 Maliye Politikasında Sıkılaşma İçin Üzerinde Çalışılan Alanlar

KAMU MALİ (TASARRUF) YASASI	<ul style="list-style-type: none">KAMU HARCAMALARININ SINIRLANMASIYATIRIMLARDA FİZİKİ TAMAMLAMA ORANI YÜZDE 70 VE ÜZERİ DEVAMDİĞER YATIRIM HARCAMALARI 2025 YILINA ÖTELENECEKYENİ BİNA ALIMI VE KİRALAMA YAPILMAYACAKKAMU SERVİS (TAŞIMA) HİZMETLERİNE SINIRLANMAARAÇ TASARRUFU YAPILACAK, YENİ ALIMLAR YOKMEVCUT HARCAMALARI DAHA VERİMLİ YAPMAK
KAMU İHALE YASASI DEĞİŞECEK	<ul style="list-style-type: none">KAMU ALIMLARI TASARRUF ODAKLI YAPILACAK
DEPREM BÖLGESİ HARCAMALARI	<ul style="list-style-type: none">DEVAM EDECEK; 1,2 TRİLYON TL
KDV ALT SINIRI YÜKSELTİLME ÇALIŞMASI	<ul style="list-style-type: none">BAZI SEKTÖRLERDEKİ YÜZDE 10 ORANLAR YÜZDE 20'YE ÇIKACAKİNŞAAT SEKTÖRÜNDE BELİRSİZLİK
YENİ KONUT VERGİLERİ GELEBİLİR	<ul style="list-style-type: none">1'DEN FAZLA KONUTU OLANLAR İÇİN EK VERGİ (HAZİNEYE)BOŞ KONUTLARIN VERGİLENDİRİLMESİ

Merkez Bankası Sıkı Para Politikasını Sürdürecek

Yeni ekonomi politikalarına geçişin ana unsuru sıkı para politikası uygulaması olmuştur. TCMB 2023 haziran ayından itibaren para politikasını kademeli olarak sıkılaştırmıştır. Politika faizini yüzde 50'ye yükseltmiştir. Kredi genişlemesini sınırlamıştır. TL likiditesini de azaltmıştır. Merkez Bankası bu önemlerini muhtemelen yılın son aylarına kadar sürdürecektir. Merkez Bankası'ndan ilk gevşeme en erken kasım veya aralık ayında olabilecektir.

Şekil.11 TCMB Politika Faizi ve Beklentiler, Yüzde

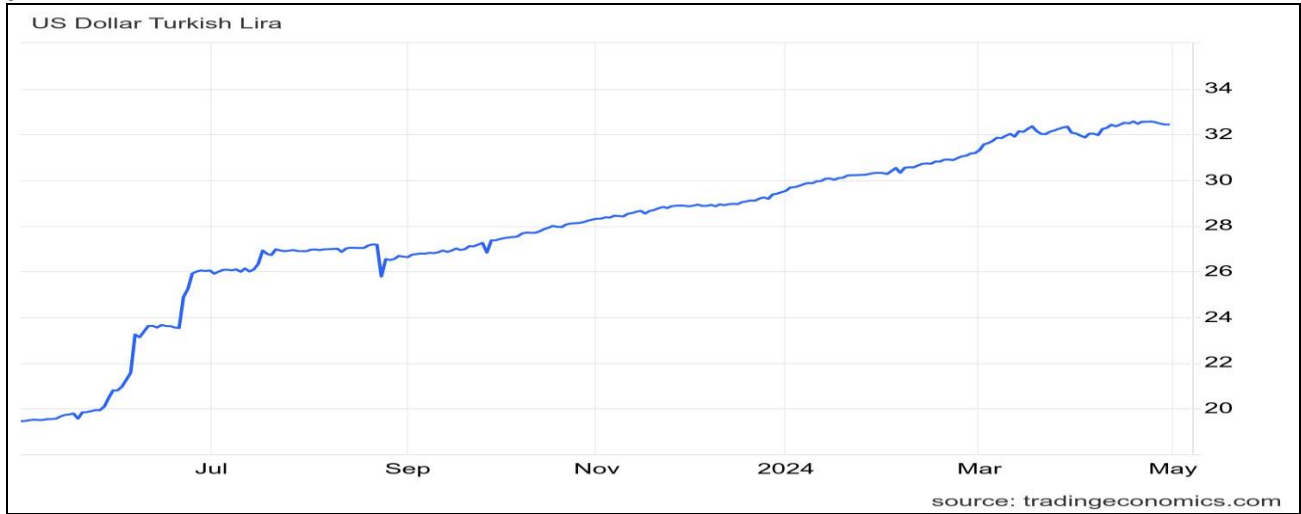

Kaynak: TC. Merkez Bankası, Çalışma Ekibi

Türk Lirasında Değer Kaybı Yavaşlayacak

Programın önemli bir hedefi TL'ye yeniden güven istikrar kazandırmaktır. 2023 yılının ikinci yarısında güven ve istikrar kısmen kazanılmaya başlamıştır. Ancak yerel seçimler öncesi dönemde TL'ye güven kaybolmuş ve TL'de değer kaybı hızlanmıştır. Ekonomi yönetimi ve programın devamı ile yerel seçimlerden sonra ise TL'de değer kaybı yavaşlamaya başlamıştır. Sıkılaştırma programının tüm gerekleri ile uygulanması, cari açığın azalması ve enflasyonda kalıcı düşüş sağlanması halinde TL'de değer kaybı da giderek yavaşlayacaktır.

Şekil.12 Türk Lirası, ABD Dolar Kuru

Kaynak: T.C. Merkez Bankası, Trading Economics

DÜNYA EKONOMİSİ

Dünya Ekonomisinde Yüzde 2,7 Büyüme Beklentisi

Nisan ayında uluslararası kurumlar gerçekleştirdikleri yıllık toplantılarında dünya ekonomisi ve ticaretine ilişkin olarak hem 2023 yılı kesin gerçekleşme verilerini açıkladılar hem de 2024 yılına ilişkin güncellenmiş öngörülerini paylaştılar. Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü birçok rapor yayınladılar. Buna göre 2024 yılına ilişkin olarak da güncellenmiş tahminler ortaya çıktı. Nisan ayında aynı zamanda enflasyon gelişmeleri de büyük merkez bankalarından beklenen faiz indirimlerinde yeni takvimlere neden olmuştur.

Dünya ekonomisinde büyüme beklentileri sınırlı ölçüde yukarı yönlü güncellenmiştir. Özellikle ABD’de büyümenin halen güçlü olması güncellemeye neden olmuştur. 2023 yılında yüzde 2,7 büyüyen dünya ekonomisinin 2024 yılında da yüzde 2,7 büyüyeceği öngörülmektedir. Gelişmiş ülkelerde büyüme yüzde 1,6’dan yüzde 1,7’ye çıkacaktır. ABD’de 2024 yılı büyüme beklentisi yüzde 2,7, Euro bölgesinde yüzde 0,9, Almanya’da yüzde 0,4 ve İngiltere’de yüzde 0,5 olarak tahmin edilmektedir. Faiz indirimleri büyümeleri yukarı yönlü destekleyecektir.

2023 yılında yüzde 4,3 büyüyen gelişen ülkelerde 2024 yılı büyüme tahmini yüzde 4,2’dir. Çin ekonomisi gelişen ülkeler içinde yine belirleyici olacaktır. İlk çeyrekte yüzde 5,3 ile beklentilerin üzerinde büyümüş olmasına rağmen Çin için 2024 yılı büyüme tahmini yüzde 4,6’dır. Çin ekonomide birçok yapısal sorun ile karşı karşıyadır. Buna bağlı olarak büyüme endişeleri de sürmektedir. Gelişen ülkeler içinde Hindistan 2024 yılında yüzde 6,8 ile yine hızlı büyüyecektir. Orta ve doğu Avrupa ülkelerinde ve Rusya’da 2024 yılı büyümesi yüzde 3,1 ve yüzde 3,2 olarak tahmin edilmektedir. Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde ise büyüme tahminleri sırası ile yüzde 2,7 ve 3,8’dir.

Tablo.10 Dünya Ekonomisi Büyüme

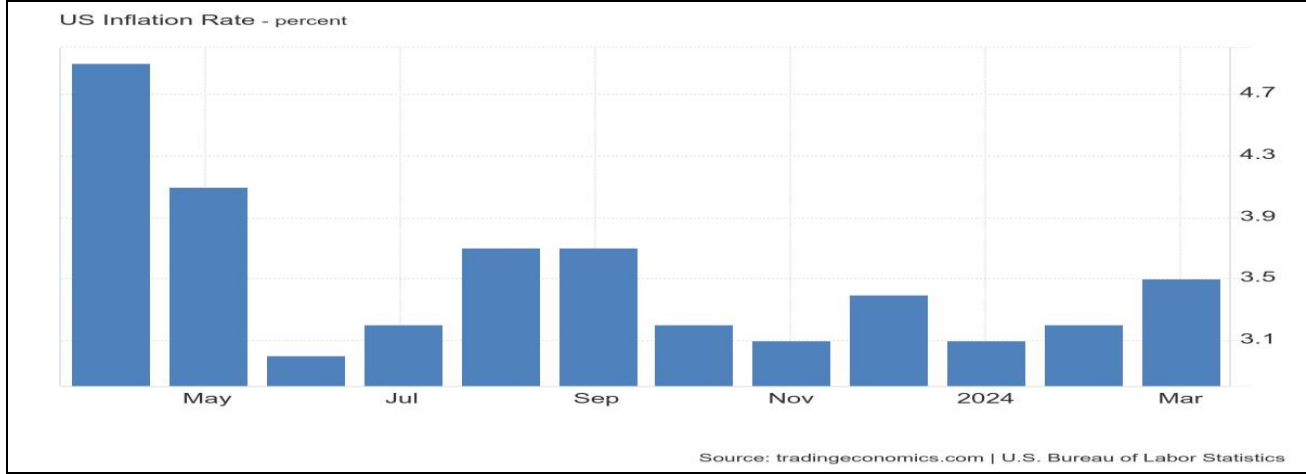
	2022 YÜZDE	2023 YÜZDE	2024 TAHMİN YÜZDE
DÜNYA	3,0	2,7	2,7
GELİŞMİŞ ÜLKELER	2,6	1,6	1,7
ABD	1,9	2,5	2,7
EURO BÖLGESİ	3,4	0,5	0,9
AVRUPA BİRLİĞİ	3,6	0,6	1,2
ALMANYA	1,8	-0,3	0,4
JAPONYA	1,0	1,9	0,9
BİRLEŞİK KRALLIK	4,3	0,1	0,5
DİĞER GELİŞMİŞ ÜLKELER	2,7	1,8	2,0
GELİŞEN ÜLKELER	4,1	4,3	4,2
ASYA ÜLKELERİ	4,5	5,6	5,2
ÇİN	3,0	5,2	4,6
HİNDİSTAN	7,2	7,8	6,8
ORTA VE DOĞU AVRUPA	1,2	3,2	3,1
RUSYA	-1,2	3,6	3,2
ORTA DOĞU	5,5	1,9	2,7
ORTA ASYA / KAFKASLAR	5,6	2,4	3,1
SAHRA AFRIKA	4,0	3,4	3,8
KUZEY AFRIKA	5,5	2,1	2,8

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, 2024 Nisan

Enflasyonda Düşüşler Durağanlaştı, Merkez Bankalarının Faiz İndirimleri Öteleniyor

Nisan ayında açıklanan enflasyon verileri ve enflasyondaki genel gelişmeler ABD, Euro bölgesi ve İngiltere’de farklı gelişmelerin yaşandığını ortaya koymuştur. ABD’de enflasyon mart ayı ile üç aydır üst üste yükselerek yüzde 3,5’e çıkmıştır. ABD’de enflasyon katılmıştır ve yaz aylarında artışın süreceği endişesi bulunmaktadır. Buna bağlı olarak ABD Merkez Bankası’nın ilk faiz indirimi eylül ayına kadar ötelenmiştir. Euro bölgesinde ise enflasyonda kalıcı düşüş kanıtları giderek artmaktadır. Buna bağlı olarak Avrupa Merkez Bankası büyük ihtimalle haziran ayında 25 baz puan ile ilk faiz indirimini yapacaktır. Mevcut enflasyon eğilimi içinde yılın geri kalanında da 2/3 faiz indirimi daha beklenmektedir. İngiltere’de de enflasyon gerilemektedir. Ancak genel seçimler öncesi yüksek ücret artışları gibi adımların enflasyonu artırabileceğinden endişe edilmektedir. Bu nedenle İngiltere Merkez Bankası’nın ağustos ayında ilk faiz indirimini yapacağı ve ardından yıl sonuna kadar 1 faiz indirimi daha yapabileceği tahmin edilmektedir.

Şekil.13 ABD Tüketici Enflasyonu Yıllık, Yüzde

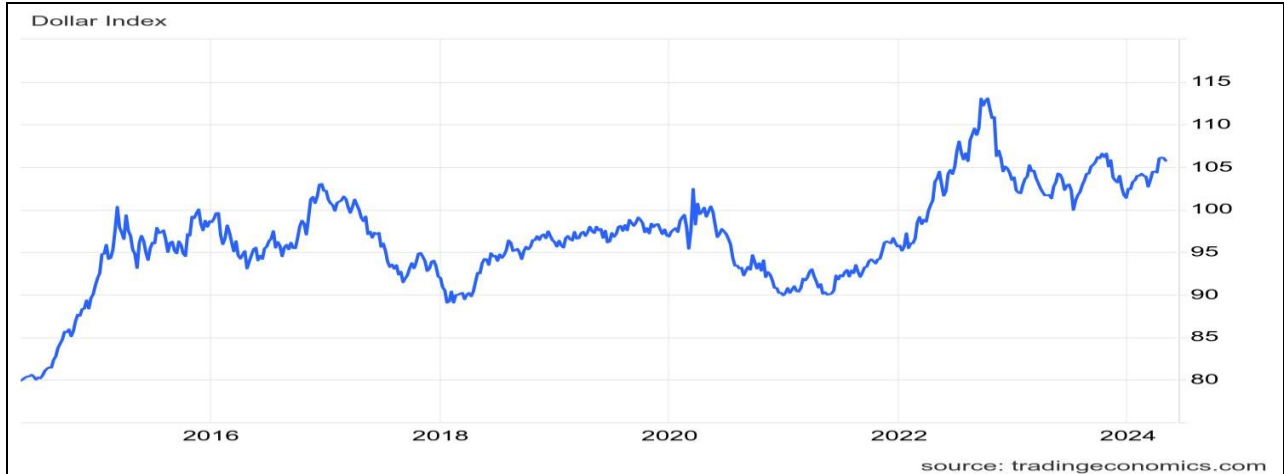

Kaynak: Trading Economics

ABD Dolar Güçlü Kalmaya Devam Edecek, Euro-dolar Paritesi Gerileyecek

ABD’de yıllık enflasyon mart ayında yüzde 3,5 çıkmış ve ABD Merkez Bankası’nın faiz indirimlerini ötelemiştir. ABD’de enflasyonun yaz aylarında daha da yükselme endişesi bulunmaktadır. Bu nedenle ABD Merkez Bankası’nın 2024 yılında sadece 1 veya 2 faiz indirimi yapma olasılığı artmaktadır. Bir diğer olasılık ise bu sene hiç faiz indirimi olmaması ve hatta faiz artışına gidilmesidir. Bu beklentiler çerçevesinde ABD doları güçlenmeye ve Euro dolar paritesi de gerilemeye devam edecektir.

Şekil.14 Dolar Endeksi 1973=100Paritesi

Kaynak: Trading Economics

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD’de İnşaat Harcamaları 2024 Şubat Ayında Durağan Kaldı

ABD’de inşaat harcamaları 2024 yılına yüksek bir seviyede başladıktan sonra şubat ayında durağan kalmıştır. 2024 yılının şubat ayında inşaat harcamaları 2,092 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Böylece yıllık harcama seviyesi en yüksek seviyelerini korumuştur. Konut inşaat harcamaları hareketlenmiştir. Yıllık konut inşaat harcamaları 913 milyar dolar olmuştur. Konut dışı binalar ve alt yapı inşaat harcamaları ise 1,18 trilyon dolar ile tarihin en yüksek seviyelerinden sınırlı ölçüde düşmüştür. ABD’de alt yapı ve konut dışı yapı inşaatları yavaşlama işaretleri göstermiştir.

Tablo.11 ABD İnşaat Harcamaları; Yıllık Milyar Dolar

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA VE ALT YAPI İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2020 Q4	700	790	1.490
2021 Q4	828	828	1.656
2022 Q2	946	858	1.804
2022 Q3	899	901	1.800
2022 Q4	862	966	1.828
2023 Q1	857	1.044	1.901
2023 Q2	871	1.085	1.956
2023 KASIM	898	1.185	2.083
2023 ARALIK	905r	1.196	2.101r
2024 OCAK	906r	1.191r	2.097r
2024 ŞUBAT	913	1.179	2.092

Kaynak: US Bureau Of Census, r; revize edilmiştir

ABD’de Yeni Konut Satışları Mart Ayında Arttı

ABD’de yeni konut satışları mart ayında artarak yeni yılda yükselişini sürdürmüştür. Yeni ev satışları mart ayında yıllık 693 bin adete yükselmiştir. Şubat ayına göre yüzde 8,8 artış gerçekleşmiştir. Geçen yılın mart ayına göre ise yıllık satışlar yüzde 5,6 büyümüştür. Mevcut ev satışları mart ayında yıllık 4,19 milyon adete düşmüştür. Bir önceki aya göre yüzde 4,3, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,7 gerileme olmuştur. Konut fiyatları da artışını sürdürmektedir.

Tablo.12 ABD Konut Sektörü

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK (BİN)	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK (BİN)	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2020 Q4	885	6.660	242,2
2021 Q4	839	6.092	287,1
2022 Q2	585	5.110	316,2
2022 Q3	588	4.710	305,9
2022 Q4	625	4.020	301,7
2023 Q1	656	4.440	302,5
2023 Q2	684	4.160	310,9
2023 Q3	719	3.960	318,3
2023 Q4	651	3.780	321,7
2024 OCAK	664	4.000	322,2
2024 ŞUBAT	637r	4.380	
2024 MART	693	4.190	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index, r; revize edilmiştir

Euro Alanında İnşaat Harcamaları 2024 Şubat Ayında Yüzde 0,4 Daraldı

Euro bölgesi toplam inşaat harcamaları yeni yılın ikinci ayında da gerilemiştir. Geçen yılın son çeyrek dönemlerindeki büyüme ardından inşaat harcamaları ocak ve şubat ayında düşmüştür. Şubat ayında inşaat harcamaları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0,4 azalmıştır. Şubat ayında konut inşaat harcamaları yüzde 2,5 küçülmüştür. Konut inşaatları zayıf kalmıştır. Konut dışı bina inşaat harcamaları ise yüzde 4,9 büyümüştür. Konut dışı bina harcamaları inşaat sektörüne destek vermeye yeni yılda da devam etmektedir.

Tablo.13 Euro Bölgesi İnşaat Harcamaları Büyüme Değişim; Yüzde

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2020 Q4	-1,2	-1,4	-0,5
2021 Q4	0,7	0,9	0,4
2022 Q2	2,7	3,1	0,7
2022 Q3	0,8	0,9	0,0
2022 Q4	0,3	0,2	1,0
2023 Q1	0,3	0,3	0,9
2023 Q2	0,1	-0,4	4,2
2023 Q3	0,5	0,1	3,3
2023 ARALIK	2,5r	1,7	6,2r
2024 OCAK	-0,3r	-4,7r	2,2r
2024 ŞUABT	-0,4	-2,5	4,9

Kaynak: Eurostat, r; revize edilmiştir

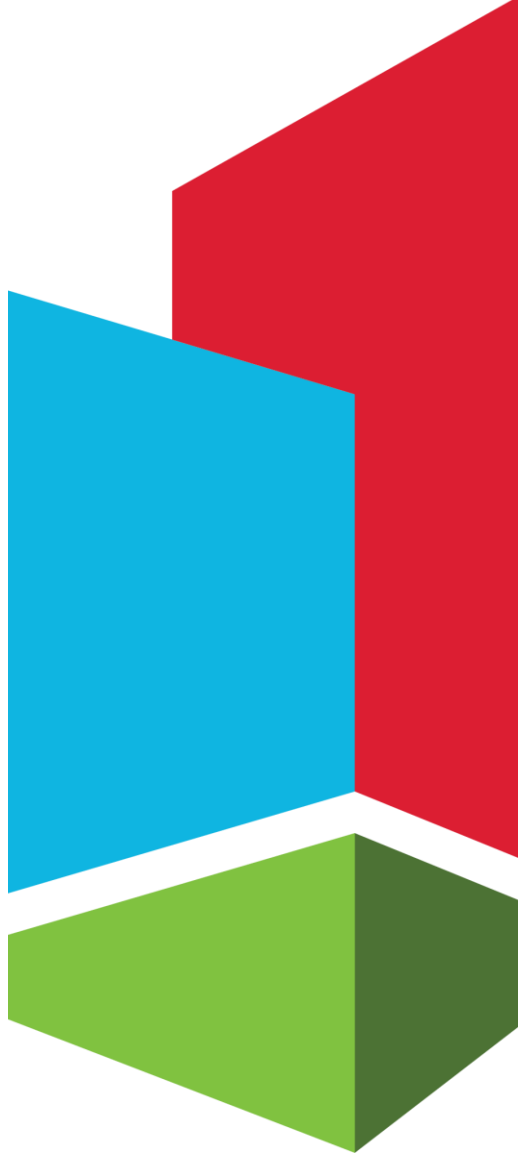
İnşaat Malzemesi Fiyatları Nisan Ayında Farklı Gelişti

Dünya inşaat malzemesi fiyatları nisan ayında farklı gelişmeler göstermiştir. Talep tarafı nisan ayında da zayıf kalmaya devam etmiştir. Buna bağlı olarak inşaat demiri fiyatları bir önceki aya göre hemen aynı kalmıştır. Nisan ayında bakır fiyatları bir önceki aya göre yüzde 16,6 artmıştır. Düz kereste fiyatları ise yeni fiyat verisi içinde yüzde 14,2 düşmüştür. İnşaat malzemesi fiyatları nisan ayında büyük merkez bankalarının faiz indirimlerinin ötelenme olasılığından olumsuz etkilenmiştir. Talep tarafı ise başta Çin olmak üzere henüz zayıf kalmaktadır.

Tablo.14 İnşaat Malzemesi Fiyatları

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/ DOLAR (1 AY VADELİ)	BAKIR 100 LIBRE/ DOLAR	DÜZ KERESTE 1000 BOARD FEET/DOLAR
2019 ARALIK	442	281,28	409
2020 ARALIK	596	355,85	826
2021 ARALIK	700	444,25	1.072
2022 HAZİRAN	670	371,10	635
2022 ARALIK	667	380,54	484
2023 MART	707	410,06	487
2023 HAZİRAN	592	376,20	523
2023 AĞUSTOS	573	378,83	510
2023 EYLÜL	566	372,79	502
2023 EKİM	563	367,24	488
2023 KASIM	588	379,46	539
2023 ARALIK	601	387,77	543
2024 OCAK	618	384,40	577
2024 ŞUBAT	590	385,00	564
2024 MART	590	401,42	586
2024 NİSAN	587	468,19	503

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

www.imsad.org / info@imsad.org

TEL: +90 216 322 23 00